

Laat je niet bang maken! **(Nehemia 3,4,6 – derde preek in de serie)**

*Liturgie zondagmorgen 10 oktober 2010
te Hardinxveld-Giessendam:*

Gezang 168 (1x allen, 2x in 2 groepen) als votum
Belijdenis van afhankelijkheid (trinitarisch)
Psalm 105:5
Lezing van Gods wet
Gezang 144:4,5,6
Gebed
Lezen: Nehemia 3:33-35; 4:5-8; 6:5-9
Psalm 27:1
Tekst: Nehemia 6:14-16
Verkondiging
Psalm 3
Dooptformulier III
Psalm 90:1,8 (na doopvragen)
Gezang 165 (na doop Lotte van Houwelingen)
Dankgebed en voorbeden
Inzameling van de gaven
Liedboek 90:1
Zegen van God (Num.6)

Gemeente, geliefd door onze Heer Jezus Christus!

Toen ik bij jullie was in verband met de doopvoorbereidingen,
gaf jij, Peter, aan dat je graag een lied wilde over het verbond.
Vandaar dat we rond de doop zingen uit Psalm 90.
Die bij uitstek zingt over de vastheid die je mag vinden in God.
Net als overigens ook zopas al Psalm 105:5.

Hoewel de tekst van vanmorgen niet specifiek gaat over de doop,
raakt het wel degelijk aan het verbond.

Neem nu de eerste twee woorden van vers 14: 'mijn God'.

Dat kun je alleen zo zeggen

als deze God zich aan jou verbonden heeft.

'Mijn God'.

Ja, dat kun je ook horen als uitroep, door niet-gelovigen,
met name als er iets ergs gebeurt.

Maar dat even terzijde.

Dan is het meestal niet een bewust gebed.

Laat staan dat je ermee aangeeft dat je wat met God hébt.

Toen we een paar weken terug in Waerthove waren,
mocht ik voorgaan voor zeker 80 mensen die daar worden verpleegd.

(De mentorgroep van Nellie was daarbij.

Nou, vooraf best spannend: wat wordt er precies verwacht?

Maar achteraf zeiden de jongeren: toch een mooie ervaring.)

Nou, één van de mensen in Waerthove was 'onze' tante Leen.

Ik zeg: onze, want wij als Hardinxvelders hebben iets met haar,
zij maakt deel uit van onze gemeente.

En dat ervoer ik ook heel nadrukkelijk.

Niemand van die mensen daar kende ik.

Maar ineens zag ik z'r Van Es zitten en dat was vertrouwd...

Omgekeerd werkte dat ook.

ik begreep dat tante Leen tegen haar buurvrouw had gezegd, over mij:
dat is 'mijn' dominee.

Ander voorbeeld, misschien nog duidelijker.

Persoonlijk kan ik met recht zeggen, met overtuiging: mijn Mirjam.

Want ja, ik ben met Mirjam getrouwd, al 13 jaar.

En dat huwelijk, dat is echt een verbond.

Daarin kun je op elkaar aan, door dik en dun.

Nou, zo zegt Nehemia hier: mijn God.

En hij roept dat niet maar als wanhoopskreet of zo.

Nee, hij roept God er heel bewust mee áán, vol vertrouwen.

Hij staat aan mijn kant.

Ik hoor bij Hem en Hij hoort bij mij.

Dat geldt ook voor Lotte, zullen we straks zien:

jij bent 'van Mij', zegt God met die druppels water op haar voorhoofd.

Niet bezitterig, maar veelbelovend.

En dus mag Lotte Hem ook zo leren aanroepen,

en wij allemaal, wanneer we zijn gedoopt:

U bent mijn God!

Nou, en wat betekent dat nu als het erom spant?

Dat is de vraag vanmorgen.

Is dit alleen maar een mooi weer-geloof?

Is de doop een garantie dat Lotte geen problemen krijgt, in haar leven?

Nee dus.

Maar wat God wel zegt, is dit:

Wees niet bang, want je bent van mij!

Moet je door grote moeiten heen in je leven –

ik ben bij je, altijd. (Jes.43)

En ik zorg dat je uitkomt bij het doel,

het eeuwige, volmaakte leven.

Nehemia wordt juist heel sterk in het nauw gedreven.

Nota bene iemand die helemaal wil gaan voor God.

Die alles opgaf voor de Naam van de HEER.

En dan krijg je dit...

tegenwerking op tegenwerking.

Hoe blijf je dan overeind?

Het geheim zit precies in die twee woordjes: mijn God.

Als God jouw God is, dan sta je sterk, wát er ook gebeurt.

Dat is de boodschap vanmorgen:

laat je niet bang maken!

[1 – het gebed van Nehemia]

Bang maken, dat is dus waar alles in deze hoofdstukken om draait.
Met als hoofdrolspelers Tobia en Sanballat.

Al bij de vorige preek kwamen we ze even tegen.
Meteen als Nehemia aankomt in Jeruzalem staan zij klaar.
Ze zijn zeer ontstemd over wat hij daar komt doen.
Wat zit hen vooral dwars?
Dat vertelt Nehemia 2:10:
dat er iemand was gekomen
die het welzijn van de Israëlieten wilde bevorderen.
Dáárover zijn ze zeer ontstemd, lezen we.

Zie je trouwens, even tussen twee haakjes, dat het hier zó wordt gezegd?
Het welzijn van de Israëlieten bevorderen.
Terwijl we in Nehemia 1 lezen dat het hem ging om Gods Naam.
Nehemia 1:9b:
God beloofde zijn volk terug te halen uit de ballingschap
naar de plaats die Hij had uitgekozen om er zijn naam te laten wonen.
Gods Naam, daar ging het hem om.
Maar die Naam gaat dus niet ten koste van het volk.
Die Naam betekent kennelijk juist, 2:10: het welzijn van het volk.
God verbindt zich aan ons, waarom?
Zie de doop: ons ten goede!

De vraag is alleen of wij dat wel in de gaten hebben.
Of wij wel gebruik maken van die Naam, die ons leven tekent.
Of dat wij denken dat wij zonder die Naam beter af zijn...

Kijk, daarom vindt de duivel het ook prima
zolang wij gedoopt zijn, naar de kerk gaan, zelfs in een vrij land...

Maar o wee als wij heel ons welzijn zoeken in Gods Naam!

O wee als het nu eens echt ons leven gaat bepalen.

En we er door veranderen.

Dan springt de duivel op de ketting!

Dat geldt ook persoonlijk:

zodra het ménens wordt, jouw relatie met God,

zal hij er alles aan doen om dit te voorkomen,

deze ervaring z.s.m. weer te laten inzakken.

En hóe doet hij dat?

Nou, op alle mogelijke manieren.

Hij is dan niet voor één gat te vangen.

Maar de kern is: bangmakerij!

Zo vat Nehemia het hier samen, in vers 14.

Mijn God, denk aan alles (!) wat Tobia en Sanballat hebben gedaan,

en de anderen, die erop uit waren mij bang te maken.

Zie je hoe persoonlijk het hier ook is?

Nehemia gaat voor het belang van het volk,

hij gaat voor de zaak van God.

Maar hoe krijgt de duivel daar een vinger achter?

Door mensen persóónlijk bang te maken.

Bij voorkeur de initiatiefnemers.

De mensen met de plannen,

met de heilige onrust in zich.

Dat is wat er uiteindelijk uitkomt.

Dan onthult de duivel zijn ware gezicht.

Maar zo duidelijk is dat niet meteen.

Het is eerst heel algemeen,

gericht tegen het hele volk.

Troef 1: psychologische oorlogsvoering.

Allereerst doet de duivel een aanval op het moreel.

Dat lazten we aan het slot van Nehemia 3.

Kijk die zielige Joden nou toch eens!

Denken met een beetje bidden en offeren de stad te herbouwen!

Nou, dat hebben we de afgelopen 10 jaar wel gezien.

Dapper begonnen, maar kijk toch eens:

het hele opbouwproject liep uit op totaal verbrande puinhopen.

En stel al dat het nu wél lukt, aldus Tobia,

dan stort het bij het minste of geringste in elkaar.

Vandaag zouden we zeggen:

Éven vinden de mensen het leuk, éven zijn ze enthousiast,

maar te langten leste zakt de hele boel toch weer in elkaar.

Alle mooie plannen voor de gemeente ten spijt.

Kom nou toch, denk eens even na!

Mijn God, zo bidt Nehemia in onze tekst,

denk aan alles wat Tobia en Sanballat hebben gedaan.

Daarin proef je dat deze psychologische oorlog wel degelijk wat doet.

Ook met de vrome Nehemia.

Logisch toch ook: hij wilde het welzijn van het volk bevorderen,

krijg je dit allemaal over je heen!

Nehemia 3:36: hoor hoe wij worden veracht!

Maar hoe kun je dan toch verder?

Leg het bij God neer, het onrecht dat je lijdt, de zware beledigingen.

Leg het neer bij Hem, dan ben je het kwijt,

dan krijg je kracht om verder te gaan,

en slurpt het niet alle energie uit je weg!

Troef 2: Fysieke bedreigingen.

De duivel is niet voor één gat te vangen, zei ik al.

Als de psychologische oorlog niet werkt, gaat hij over op fysieke macht.

Dat is Nehemia 4.

Dezelfde mannen, Sanballat en Tobia, hebben een heel leger achter zich, stond al in Nehemia 3:34: het leger van Samaria...

En daar wordt nu mee bedreigd.

Ja, méér dan bedreigd, men wil stiekem Jeruzalem aanvallen.

En zo verwarring stichten onder het volk (4:2).

Paniek zaaien: "Help, tegen deze overmacht kunnen we niet op.

Laten we maar stoppen met de herbouw..."

En dat op een moment, 4:4, dat men is uitgeput en denkt:

dit wordt nooit wat... we zijn moe... het is te zwaar...

Moet je eens zien wat er nog allemaal gebeuren moet.

Uitgekiend van de duivel,

om juist dan wat wapengekletter te laten horen!

Dat is wat minder makkelijk door te vertalen naar ons vandaag.

Hoewel...

hoe tolerant is ons tolerante land, als het er op aankomt?

Maar laten we vooral ook eens kijken naar onszelf.

Paulus waarschuwt in het NT: pas op dat de duivel je niet gebruikt.

Dat kan dus, als je niet heel alert bent.

Dan word je zomaar een troef voor de duivel.

Ben je je niet bewust, wil je ook helemaal niet, en toch...

Kijk maar eens welke macht wij hebben.

Wat doen wij allemaal om gelijk te krijgen, om onze zin te krijgen?

En hoe zuiver is dat dan?

Het middel om op een gelovige manier met angst om te gaan zien we bij Nehemia, wanneer hij bidt:
mijn God, denk aan alles wat Tobia en Sanballat hebben gedaan...
Leg het neer bij Hem, ook het onrecht.
En besef dat de werkelijke macht ligt bij Hém.

Dat houdt Nehemia zijn mensen ook voor, in 4:8:
"Wees niet bang voor hen, denk aan de grote en geduchte Heer!"

En natuurlijk is er meer dan alleen je gebed.
Nehemia roept zijn mensen op:
Denk aan de Here God... én strijd voor uw volksgenoten...
Oftewel: bid en werk.
Maar liever nog: werk biddend.
Laat het gebed je de moed geven, de kracht.
Zoek de macht dus niet bij jezelf, maar bij God.

Troef 3: de leider onschadelijk maken.

Dan komen we bij Nehemia 6.
Tot vier keer toe krijgt Nehemia dezelfde uitnodiging.
Sowieso is dat natuurlijk een geweldige afleidingsmanoeuvre:
haal de leider weg, en de zaak stort vanzelf in elkaar.
Maar mogelijk wil men hem onderweg ook letterlijk uitschakelen.
Nehemia gaat hier echter niet op in.
En de belangrijkste motivatie is die van vers 3:
"Ik heb belangrijk werk te doen!"
Dat is een duidelijke boodschap ook voor ons.
Hou voortdurend de focus scherp.
Zoek éérs Gods Koninkrijk,
en maak je keuzes in dat licht.

Vervolgens speelt Sanballat al wat meer open kaart:

“Ik hoor van iedereen / ik heb mij laten vertellen dat u dit opbouwwerk alleen maar doet om er zelf voordeel uit te halen.

Stel je voor, als de Perzische koning dát hoort!

Misschien toch goed om eens om de tafel te gaan zitten?”

Quasi bezorgd is hij om Nehemia's goede naam: mén zegt...

maar al aan het slot van Nehemia 2 zei Sanballat dit zélf.

Herkenbaar?

Men zegt... dit of dat... o ja, wíe precies?

Is het in feite niet vooral wat jij zelf vindt?

Deze troef bestaat dus uit verdachtmakingen.

En nu komen ook *de profeten* in beeld, uit onze tekst,

hoewel onduidelijk is wie Noadja precies was.

Maar wel ontmoeten we Semaja, zie 6:10vv.

Hij doet zich voor als een profeet.

Heel vroom verleidt hij Nehemia om zijn toevlucht te zoeken in de tempel.

Maar daar mocht je helemaal niet binnenkomen.

Dat zou heiligschennis zijn, zegt Nehemia zelf.

Deze Semaja blijkt dan ook omgekocht door Sanballat en Tobia, vers 12.

Die zouden dan een mooie aanleiding hebben

om Nehemia ter dood te brengen!

Wat kunnen juist voorgangers verschrikkelijk onderuit gaan.

Dit is kennelijk heel verleidelijk,

vooral als alles en iedereen tegen je is.

Dan zoek je je toevlucht... ja, waar?

Maar ook een verleiding voor heel de gemeente:

dat je invloed probeert uit te oefenen op de mensen die er over gaan.

Een een commissielid, een ambtsdrager...

Of anders alles op alles zet om hen op een fout te betrappen.

Opnieuw geldt de oproep, voor wie dit overkomt:

laat je niet bang maken!

Ja, juist op deze actie van Semaja volgt onze tekst:

mijn God, denk aan alles wat Tobia en Sanballat hebben gedaan,
en ook de profeten... die eropuit waren mij bang te maken.

Laat je niet bang maken,

laat je ook niet het verkeerde bos in sturen, van verleiding tot zonde,
maar denk aan jouw God, denk aan uw God!

Ga staan in dat verbond dat zo belangrijk voor je is.

Praat er niet over, doe het!

Weet je heel nadrukkelijk kind van God,
onderdaan van je Heer,

Hij die alle macht heeft is de Koning van de kerk,

laat je daarom ook leiden door Zijn Geest.

[2 – De reactie van God]

Wat is nu het effect als je zo leeft, consequent, zoals je bij Nehemia ziet?

In feite de belofte van de doop.

Jij hebt wat met God, maar God heeft ook wat met jou.

Je kunt op Hem rekenen!

Dat is de kern, dat is de motivatie óm je toevlucht te nemen tot Hem.

Dan is het maar niet onzeker óf God daar wat mee doet,
óf het wel zin heeft,

maar gegarandeerd neemt Hij het dan voor je op.

Het meest duidelijk zul je dat ervaren als je Zijn Koninkrijk zoekt.

Het welzijn van het volk. De Naam van de HEER.

Zoals Nehemia.

Daardoor kreeg hij meteen ook de handen op elkaar, in h.2.
Iets wat niet normaal is bij crisisberaad, kijk maar naar het CDA...
Maar dit was dan ook het plan van God.

Hier rust duidelijk zegen op, vertelt nu ook onze tekst, in vers 15:
in no time is het klaar, óndanks alle druk!!
52 dagen, dat is natuurlijk niks voor zó'n enorm project.
De hele stadsmuur opbouwen. In nog geen twee maanden!
Die druk zegt dus niets.
Niet dat je niet goed bezig bent, wánt er is zoveel tegenwerking.
Ook niet dat het dan minder snel gaat, of dat het niet lukt.
Alles staat of valt met je vertrouwen op God, en je leven in Zijn Naam.

Áls het soms minder snel gaat dan hier bij Nehemia,
is dat misschien ook om dat vertrouwen te testen:
verwacht je het echt wel volledig van Mij?
Grenzeloos vertrouwen, ook als je het niet direct ziet?

En dan vers 16.
De rollen worden omgekeerd!
Nu worden de tégenstanders bang.
Ze voelen zich klein.
Ze beseften dat dit werk door onze God tot stand was gebracht.
Let op dat laatste: dit is dus niet normaal, zo snel als dit is gegaan;
dit is niet normaal, dat psychologische oorlogsvoering niet helpt,
fysieke bedreiging niet, niks niet.

Ze worden zelfs bang.
Want zo de waard is, vertrouwt hij zijn gasten.
Stel nu dat dit volk zich tegen ons keert, dan blijven we nergens...
Hier is duidelijk sprake van een hogere macht.
Hier hebben we geen enkele grip op.

En dát is wat de volken ten diepste drijft:
niet onderdanig, de banden verscheuren,
tot alle macht in ónze handen ligt. (Psalm 2)
Niets is zo erg dan om de autonomie uit handen te geven.
Om je over te geven aan een ander.

Ook dit is trouwens voor ons nét zo moeilijk.
We kunnen *handelen* als de wereld,
omdat we nog zo vaak *denken* als ieder ander.
Dat zit ons in de genen.
We willen ons niet klein voelen, maar groot.

Maar zie je dat Gód het werk doet?
Voor jou geldt alleen:
denk aan Hem, kijk hoog tegen Hem op,
en werk mee mét Hem, zie wat Zijn plan is, Zijn bedoelingen.

Raak niet ontmoedigd, zo van: 'dat lukt mij nooit'...
Want Hij maakt je sterk. De God die zich aan jou verbonden heeft.
Betrek hem erbij, dat is alles, ten diepste.
In de kerk, in de opvoeding, in heel je dagelijks leven...
Besef net als die tegenstanders van Nehemia
dat dit werk door onze God tot stand wordt gebracht.
Hij doet het werk, dat belooft Hij!
Vertrouw je erop?
Geef je je leven dan ook uit handen aan Hem?

Dat is wat David ons ook voorleeft, in Psalm 3.
En als iemand veel onder druk heeft gestaan, dan wel hij.
Denk alleen al aan die hele periode met Saul die hem op de hielen zat.
Maar ook Absalom, waar deze psalm naar verwijst.
Was David nooit bang? Reken maar!

Maar wat zingt David in het berijmde vers 1:
Van Sion klinkt zijn stem wanneer ik roep tot Hem
(denk aan Nehemia, met zijn gebed: 'mijn God, denk aan...').
Geen onheil zal je treffen.

Ja, de kern is dus dit, dat je mag zeggen: mijn God.
Hij staat aan mijn kant.
Ik hoor bij Hem en Hij hoort bij mij.

Dat geldt ook voor Lotte, zullen we straks zien:
jij bent 'van Mij', zegt God met die druppels water op haar voorhoofd.
Niet bezitterig, maar veelbelovend.
En dus mag Lotte Hem ook zo leren aanroepen,
en wij allemaal, wanneer we zijn gedoopt:
U bent mijn God!

Nou, en wat betekent dat nu als het erom spant?
Dat was de vraag vanmorgen.
Is dit alleen maar een mooi weer-geloof?
Is de doop een garantie dat Lotte geen problemen krijgt, in haar leven?
Nee dus.
Maar wat God wel zegt, is dit:
Wees niet bang, want je bent van mij!
Moet je door grote moeiten heen in je leven –
ik ben bij je, altijd. (Jes.43)
En ik zorg dat je uitkomt bij het doel.
Ik red en Ik maak vrij.
Ik geef aan jullie mijn zegen!
Amen.